

7. Стратегія модифікації виробництва характеризується низьким рівнем прибутку та середнім рівнем попиту на продукцію підприємства. При впровадженні даної стратегії актуальним є використання інноваційних технологій, розробка та впровадження якісно нового товару. Пропонована продукція на ринку буде завжди актуальною та попит на таку продукцію зростатиме.

8. Стратегія інтенсифікації використовується підприємствами при середньому рівні прибутковості та високому рівні попиту. Зростання рівня прибутковості можна досягти шляхом збільшення обсягів виробництва, що можливі при покращенні чи модифікації існуючого товару.

9. Стратегія інноваційних перетворень виробництва (виробничих технологій) є оптимальною для використання лісогосподарськими підприємствами за умови низького рівня прибутковості та високого рівня попиту. Збільшення прибутку можна досягти за рахунок виробництва наукомісткої продукції інноваційного характеру [2, 3, 4].

Таким чином, виробнича стратегія спрямована на використання і розвиток усіх виробничих потужностей для досягнення стратегічної конкурентної переваги. Особливість такої стратегії полягає в тому, що системно використовує й інші види діяльності лісогосподарського підприємства (маркетингова, фінансова, інноваційна, інвестиційна діяльність, діяльністю персоналу тощо), які створюють умови для оновлення та подальшого розвитку виробництва.

Список використаних джерел:

1. Волинець І. Г. Управління виробничою діяльністю підприємств лісового господарства на засадах гнучкості : дис. канд. екон. наук : 08.00.04. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2016. 238 с.
2. Ковтун О. І. Стратегія підприємства : навч. посібник [3-тє вид.]. Львів : „Новий світ – 2000”, 2007. 324 с.
3. Сумець ОМ., Тумар М. Б. Стратегії сучасного підприємства та його економічна безпека : навч. посібник. – К. : „Хай-Тек Прес”, 2008. 400 с.
4. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : Підручник. [2-ге вид., перероб. і доп.]. К. : КНЕУ, 2004. 699 с.

Ціжма О. А., пошукувач
Науковий керівник: Алексеєнко Л. М.,
д.е.н., професор
Івано-Франківський навчально-науковий
інститут менеджменту

Тернопільського національного економічного
університету, м. Івано-Франківськ, Україна

ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРИ ВИБОРІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Ефективність процесів розподілу і використання фінансових ресурсів для формування трудового потенціалу передбачає прийняття рішень щодо досягнення оптимальності та ефективності їх використання. При виборі інноваційного напрямку розвитку економіки кожен працівник, окремі групи і суспільство в

цілому мають у своєму розпорядженні можливість здійснювати та вдосконалювати трудову діяльність, значно підвищувати її ефективність і якість.

За підрахунками Міжнародного валютного фонду до 2030 року Україна втратить приблизно 15% робочої сили, а до 2050 року падіння сягне 30%. Так, з 20 березня 2018-го виїхало понад 1,3 мільйона трудових мігрантів, кожну хвилину їх число збільшується на 2 людини. [1]. У серпні 2019 року було опитано 104 топ-менеджера компаній-членів Європейської бізнес-асоціації. На розвиток бізнесу в 2020 році розраховують 77% опитаних, при цьому 45% CEO прогнозують зростання доходів на 10-20%. Як свідчать результати опитування, лише 33% компаній у 2020 році мають намір починати нові інвестиційні проекти в Україні. У порівнянні з прогнозом на 2019 рік скоротилася кількість компаній, які мають намір розширювати штат: 47% компаній планують залишити кількість співробітників на рівні 2018 року, а 46% CEO – розширити штат (в 2018 році таких компаній було 58%). [2].

Відповідно зростають вимоги до підвищення ефективності та відповідальності працевлаштування громадян. Поділяємо точку зору, що для цього варто оцінити рівень розвитку національного людського капіталу в Україні [3, с. 68–85]. Вважаємо, що цьому сприятимуть такі заходи: відновлення безперервності навчання (профорієнтація усіх соціальних груп та вікових категорій осіб, які звернулися до державної служби зайнятості; професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних); запровадження нових форм та методів пошуку підходящої роботи та укомплектування вакансій роботодавців (картка укомплектування вакансій, перехресне стажування безпосередньо на робочих місцях, організація співбесіди роботодавця з шукачами роботи у форматі онлайн).

У сучасній економіці залучення фінансових ресурсів для формування трудового потенціалу залежить від реальності визначення обсягів фінансування, ступеня доступності фінансових ресурсів і ризиків, пов'язаних із конкретними джерелами та формами фінансування. Цьому сприятиме Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції» від 20 вересня 2019 року № 713/2019, який передбачає внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оновлення законодавства про працю [4].

В організаційно-прикладному аспекті трудовий потенціал не має статичного характеру, а знаходиться у постійному розвитку – динаміці. Формою такого розвитку трудового потенціалу є процес відтворення, який, у свою чергу, є складовою процесу суспільного відтворення загалом і потребує відповідного фінансування. Вимагає зваженого підходу і дослідження відповідності фінансування персоналу для розвитку трудового потенціалу, підвищення продуктивності праці і ефективності виробництва.

Підприємництво має стати більш соціально орієнтованим, поєднувати досягнення прибутку з суспільними пріоритетами. Програми розвитку підприємництва передбачають: по-перше, нове будівництво, реконструкцію, модернізацію і технічне переозброєння підприємств; по-друге придбання нового

бізнесу або нематеріальних активів (ліцензії, патенти), які надалі будуть використані підприємствами для реалізації програм розвитку. Підприємці мають співпрацювати з економічно активним населенням, яке включає сукупність працездатних зайнятих і безробітних громадян, що забезпечують пропозицію робочої сили на ринку праці для товарного виробництва і сфери послуг у певному періоді.

Підсумовуючи зазначимо, що варто посилити цільову відповідальність між державою, підприємницьким співтовариством і громадянами для досягнення інноваційних стратегій і завдань суспільного розвитку. Важливо здійснювати організаційно-правові заходи щодо наближення вітчизняного трудового законодавства до європейських і міжнародних норм, зокрема у контексті зменшення нелегальної зайнятості (шляхом детінізації доходів та відносин у сфері зайнятості населення); запровадження механізмів стимулювання роботодавців легалізувати оформлення трудових договорів; посилення відповідальності за порушення законодавства про працю та порушення платником податків порядку подання інформації про фізичних осіб-платників податків.

Список використаних джерел:

1. До 2050 року Україна втратить понад третину робочої сили (24 липня 2019). URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/10628409-na-zakarpatti-mitniki-viyavili-novu-partiyu-kontrabandnih-sigaret-lvivskoj-tyutyunovoji-fabriki.html> (дата звернення: 20.10.2019).

2. ЄБА озвучила прогноз курсу на 2020 рік (23 вересня 2019). URL: <http://finbalance.com.ua/news/vropeyska-biznes-asotsiatsiya-ozvuchila-prohnoz-kursu-na-2020-rik> (дата звернення: 20.10.2019).

3. Притуляк Н. М. Оцінка рівня розвитку національного людського капіталу в Україні. *Економіка України*. 2017. № 12. С. 68–85.

4. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції» від 20 вересня 2019 року № 713/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7132019-29789> (дата звернення: 24.10.2019).

Чепела В.О., студент

Науковий керівник: Пурій Г. В., к.е.н.,

Криворізький економічний інститут ДВНЗ

«Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана», м. Кривий Ріг, Україна

**ОСНОВНІ НАПРЯМКИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ**

Сучасна міжнародна система формується під впливом таких глобальних факторів і пов'язаних з ними тенденцій, як народонаселення, природні ресурси і довкілля, наука і технології, світова економіка і глобалізація, національне і міжнародне управління, врегулювання конфліктів, лідерство у формуванні нового світового порядку. Проте, в умовах економічної нестабільності, соціальної та екологічної кризи в Україні, необхідною умовою реформування сучасної економіки є розвиток соціальної відповідальності, як головного чинника досягнення сталого розвитку України.